

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci stěžovatele **N. Q. L.,** zastoupeného JUDr. Gustavem Valenzem, advokátem se sídlem v Plzni, Božkovská 15, za účasti **Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky,** se sídlem v Praze, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 8. 2003, č. j. 59 Az 514/2003 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 6. 8. 2003, č. j. 59 Az 514/2003 – 22, byla zamítnuta žaloba stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 1. 4. 2003, č. j. OAM-11673/VL-10-HA14-2001, kterým stěžovateli nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu), a současně bylo vysloveno, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Ministerstvo svoje rozhodnutí odůvodnilo tím, že v průběhu správního řízení bylo zjištěno, že důvodem žádosti o udělení azylu stěžovatele je legalizace pobytu na území České republiky a obecné výhrady ke stavu lidských práv ve Vietnamu. Pouhá osobní vnitřní nespokojenost s politickým, hospodářským či společenským stavem země nezakládá důvod pro udělení azylu dle zákona o azylu, přičemž stěžovatel nesdělil ani žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by byl ve své vlasti pronásledován z důvodu své rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální

skupině či pro politické přesvědčení, či že mu takové nebezpečí v případě jeho návratu do vlasti hrozí.

Krajský soud v Plzni po přezkoumání rozhodnutí ministerstva shledal žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí za nedůvodnou, neboť rozhodnutím ministerstva nebyl porušen zákon, protože stěžovatel nesplnil podmínky stanovené v § 12 zákona o azylu pro udělení azylu, a proto žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku soud mimo jiné uvedl, že stěžovatel „nežádal o udělení humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona a že o takové žádosti nebylo vedeno řízení."

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které namítl, že nesouhlasí s názorem soudu, že podal žádost o azyl pouze ve smyslu § 12 zákona o azylu. Stěžovatel jako důvod odchodu z vlasti uvedl nejenom důvod legalizace pobytu na území České republiky, ale i nesouhlas s politických režimem ve Vietnamu, a také důvody ekonomické. Již z toho je patrné, že jeho žádost nebyla v žádném případě vymezena pouze na otázku azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu, proto nelze souhlasit se závěrem soudu, že o udělení azylu z humanitárního důvodu nebylo ministerstvem vedeno řízení. Tato skutečnost vyplývá již ze samotného výroku napadeného rozhodnutí ministerstva, kterým bylo rozhodnuto tak, že azyl se neuděluje podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 tohoto zákona. Shora uvedený názor soudu je zcela v rozporu se základními principy jak soudního, tak správního řízení, to jest že ve výroku rozhodnutí je vždy rozhodováno o celém meritu věci. Dle názoru stěžovatele se jedná o vadu celého rozhodnutí soudu, nesprávný právní názor, který ve své podstatě způsobuje nezákonnost napadeného rozsudku. Stěžovatel v žalobě napadl i výrok rozhodnutí o neudělení azylu z humanitárního důvodu, proto byl povinen soud se tímto žalobním bodem zabývat. Namísto toho, aby se soud touto námitkou zabýval, rozhodl tak, že ministerstvo vlastně ani o udělení azylu dle § 14 zákona o azylu nerozhodovalo. Třebaže rozhodnutí o udělení azylu z humanitárního důvodu závisí pouze na volní úvaze správního orgánu, není správní orgán zbaven povinnosti své rozhodnutí o neudělení azylu z humanitárního důvodu dostatečně odůvodnit tak, aby z něho bylo patrné, proč jsou uváděné důvody nedostatečné pro udělení azylu dle tohoto ustanovení. Soud měl právě z důvodu absence odůvodnění k tomuto výroku napadeného rozhodnutí toto rozhodnutí zrušit. Stěžovatel dále uvedl, že za ilegální emigraci mu ve Vietnamu hrozí trest a navrhl přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z toho důvodu, že s ohledem na právní moc napadeného rozsudku pozbyl oprávnění pobytu na území České republiky a byl by nucen odcestovat zpět do své vlasti.

Ministerstvo vnitra se k podané kasační stížnosti nevyjádřilo.

Ze správního spisu, který soudu předložilo ministerstvo, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatel podal dne 1. 12. 2001 žádost o udělení azylu, v níž uvedl, že v roce 1993 přijel do České republiky, aby zde pracoval a podnikal. O azyl žádá z důvodu legalizace pobytu na území České republiky, dále uvedl, že je vietnamské národnosti, katolického náboženského vyznání, nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani jiné organizace, nikdy proti němu nebylo vedeno trestní stíhání. Ve vlastnoručně psaném prohlášení uvedl, že Vietnam je komunistická země, kde nejsou respektována lidská práva, Českou republiku považuje za svůj domov. V průběhu pohovoru dne 10. 4. 2002 uvedl, že do České republiky vycestoval poprvé v červenci roku 1988 na základě mezinárodní dohody mezi Vietnamem a Českou republikou. Po příjezdu do republiky absolvoval tříměsíční jazykový kurs, poté byl

zaměstnán jako dělník až do roku 1991. Protože měl platný pas a povolení k pobytu, rozhodl se, že bude v České republice podnikat, což také v roce 1993 učinil. Povolení k dlouhodobému pobytu si každoročně prodlužoval až do roku 2001, kdy byl cizineckou policií v Tachově odmítnut s tím, že v roce 1999 porušil § 150 zákona o ochranných známkách. Neprodloužení pobytu bylo dalším důvodem, proč požádal o udělení azylu. Z obsahu spisu je dále patrné, že od roku 1988 byl stěžovatel několikrát ve Vietnamu navštívit rodinu, nikdy neměl potíže s policií, ani s jinými státními orgány, rovněž nepociťoval žádné jiné problémy. Výslovně prohlásil, že v případě návratu do Vietnamu mu nic nehrozí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Podle § 12 citovaného zákona azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Ze zákonné dikce je zřejmé, že na udělení azylu dle § 14 citovaného zákona není právní nárok. Ministerstvu vnitra zákon dává možnost posuzovat na základě správního uvážení případ od případu. O udělení azylu na základě § 14 zákona o azylu nelze podat žádost, takže ministerstvo samo posoudí, v případě, že žadatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu taxativně stanovené § 12 citovaného zákona, zda je možné udělit azyl z humanitárního důvodu, přičemž v případě stěžovatele podmínky pro jeho udělení v zákonem stanovených mezích správního uvážení neshledalo. Samotná skutečnost, že stěžovatel chce zlegalizovat pobyt na území České republiky a že nesouhlasí s politickým režimem ve Vietnamu, jakož i důvody ekonomické, nemůže na věci nic změnit. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ministerstva ze dne 1. 4. 2003 vyplývá, že ministerstvo v rámci zkoumání podmínek pro udělení azylu z humanitárního důvodu zkoumalo osobní situaci stěžovatele i poměry v zemi jeho státní příslušnosti, proto není důvodná žalobní námitka stěžovatele týkající se nedostatečného odůvodnění výroku o neudělení azylu z humanitárního důvodu.

Pokud za takto zjištěného stavu věci stěžovatel opřel svoji kasační stížnost o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy o nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě rozhodnutí před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, Nejvyšší správní soud tuto kasační stížnost neshledal důvodnou. V dané věci je sice nepochybné, že se nelze ztotožnit se závěrem Krajského soudu v Plzni, že ministerstvo nerozhodovalo o udělení azylu z humanitárního důvodu dle § 14 zákona o azylu, ale v tomto nesprávném závěru krajského soudu nelze shledat zkrácení stěžovatele na jeho právech, a to z toho důvodu, že stěžovatel sice vymezil ve své žalobě ze dne 30. 4. 2003 jako žalobní bod, že ministerstvo se dostatečně nezabývalo otázkou udělení azylu z humanitárního důvodu, avšak tak nekonkrétně, že se jím soud, který ve správním soudnictví není oprávněn ani povinen za stěžovatele cokoliv dovozovat, nemohl pro jeho neurčitost vůbec zabývat. Pokud tak však učinil a vyslovil v této souvislosti nesprávný právní názor, nemůže to mít žádný vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, jak tomu bylo v dané věci.

Pokud jde o další námitku stěžovatele, že za ilegální emigraci mu hrozí ve Vietnamu trest, tuto Nejvyšší správní soud považuje za zcela účelovou, neboť v průběhu správního řízení sám stěžovatel uvedl, že od roku 1988 byl několikrát ve Vietnamu navštívit rodinu, nikdy neměl potíže s policií ani s jinými státními orgány a v případě návratu do Vietnamu mu nic nehrozí.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2, 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o tomto návrhu nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Další účastník nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku n e j s o u opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. 11. 2003

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu